

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרסון ד"ר א. מרטון

15 FONT (árértékadóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1980 APRILIS 23., SZERDA 9662. sz.

A KORMÁNY HATÁROZATA:

Elmarad a mára tervezett minisztertanács a települések helyzetéről

A halasztás a Demokrata Párt miniszterei kérésére történt — Valószínű, hogy a jövő heti rendes minisztertanácsra kerül napirendre a probléma — Technikai okokból elmaradt tegnap a gazdasági kabinet tárgyalása

A kormány tegnapi ülésén Begin miniszterelnök beszámolt washingtoni útjáról, illetve Carter elnökkel folytatott tárgyalásairól. A terv szerint ma rendkívüli minisztertanács tárgyalta volna a területeken létesült települések jogi helyzetéről. A Demokrata Párt javaslatára elmarad a rendkívüli minisztertanács, mert — így érveltek — annak megtartása a probléma túldimenzionálásának benyomását keltette volna a világ közvéleményében.

Elhatározta a minisztertanács, hogy az egyik legközelebbi kormányülésen — talán már a jövő vasárnap — megvitatják a települések jogállását.

A HATÁSKÖR

A miniszterelnök beszámolója Carterrel folytatott tárgyalásairól a kormány tudomásul vette, előbb azonban Áriél Sárón földművelésügyi miniszter és hangon bírálta a kormányfőt és a kíséretében volt két minisztertanács — Sámir külügyminisztert és dr. Burg belügyminisztert —, mert szerinte nagyobb hatáskör birtokában tárgyalgattak, mint amennyivel ténylegesen rendelkeztek.

„BEGIN EZT NEM CSINÁLTA VOLNA...”

Dávid Lévi építésügyi miniszter és hangon jelentette ki, hogy Simon Peresz, az ellenzék vezetője amerikai útja, illetve Carter elnökkel való tárgyalása a demokrácia fogalmának félreértelmezését jelenti. Jigál Hurvitz pénzügyminiszter hozzáfűzte: — A korábbi rendszerben, amikor Begin volt az ellenzék vezetője, ilyesmi nem fordulhatott volna elő...

Szimchá Ehrlich miniszterelnök helyettes azt kifogásolta, hogy sem Carter elnök, sem Peresz képviselő nem tartotta fontosnak Begin tájékoztatását a találkozóról — annak előkészületi szakaszában.

A miniszterelnök tudomásul vette, hogy a legközelebbi autonómia-tárgyalás — miniszteri szinten — az eredeti időpontnál valamivel később, vasárnap helyett a jövő szerdán kezdődik és május 8-ig tart.

Herzlán lesz a következő autonómia-tárgyalás, amelyet megelőző a részletkérdésekkel foglalkozó izraeli és egyiptomi szakemberek ülése.

A KORMÁNYFŐ ELISMERÉSE

A tegnapi minisztertanácsra Begin miniszterelnök elismerését fejezte ki az El-Al zürichi kiadós vezetőnek és beosztottjainak az éberségükért, amely által súlyos szerencsétlenségnek vették elejét.

Felszólalt a minisztertanácsra Ráfiel Ejtán tábornok vezérkari főnök is, aki a biztonsági helyzetet ismertető exozéja során kijelentette: — Tudomásunk van arról, hogy a terroristák nagyszabású akciót akartak végrehajtani hétfőn, Izrael függetlenségének ünnepén. A számításukat azzal húztuk keresztül, hogy néhány nappal korábban erőteljes védelmi akcióra került sor részünkről azon a területen, ahol beálltak magukat, és bázist építettek ki — vagyis Dél-Libanonban.

Szó volt végül a minisztertanácsról való tárgyalásról. Peresz képviselő így fejezte be: — Mi a jordániai bevonásával képzeljük el a palesztinai probléma megoldását. Olyan formában, hogy a palesztinaiak Jordánia területén leljenek hazára. Pártom tagjainak többsége vélekedik ilyenformán.

A képviselő 8 napig marad az Egyesült Államokban. Találkozik majd Vance külügyminiszterrel, az USA kormányzatának számos vezető személyiséggel, Kissinger volt külügyminiszterrel, illetve az amerikai zsidóság több vezető

csón Chádád őrnagy és az UNIFIL-alakulat között kialakult válságról is.

„NEM A MI HATÁSKÖRÜNK...”

A kormány ülése után Árje Náor, a minisztertanács titkára kijelentette, hogy ami Dél-Libanonban történik, az nem tartozik Izrael kormányának hatáskörébe. Erről illetékes kormányzati szerveink igyekeznek meggyőzni az érdekelteket.

Ugyanakkor nem tagadható, hogy jó a kapcsolat Izrael vezetői és Chádád őrnagy, valamint a hozzá tartozó alakulatok katonái között. Ezt a jó kapcsolatot Izrael arra próbálja felhasználni, hogy meggyőzze az őrnagyot, teremtse meg a „békés együttélés” feltételeit az UNIFIL-katonákkal.

Tegnap, a minisztertanács után Ézer Weizman hadügyminiszter felszólította az északi körzet katonai egységei élén álló parancsnokokat, hogy ilyen értelemben legyenek hatással Chádád őrnagyra, illetve a katonáira.

A GAZDASÁGI KABINET

Tegnap elmaradt a gazdasági kabinet ülése. Állítólag kizárólag technikai okok miatt nem ültek össze a gazdasági tárcák élén álló miniszterek, akik közül többen akadályozva voltak.

A gazdasági kabinet ülésének napirendjén a benzin árának emelése és az ezzel összefüggő kérdések elrendezése — az újabb ár-emelési hullámmal kapcsolatos kérdések — szerepeltek volna. Talán még ma, de legkésőbb egy-két nap múlva ülést tart a gazdasági kabinet.

A Chérut vezetősége csak két hét múlva tárgyal Weizman tévé-interjújáról

Ezekben a napokban kellett volna megtárgyalnia a Chérut vezetőségének Ézer Weizman hadügyminiszter tévé-interjújának ügyét, amelynek során — mint emlékeztet — azt fejtette ki, hogy helyesnek vélné a kadencia lejártá előtt megrendezésre kerülő választásokat, mert a kormány irányvonalával nem teljesen azonosítja magát. A vezetőség ülésére csak két hét múlva kerül sor.

Közben Weizman az Egyesült Államokba utazik és tárcája ügykörében folytat fontos tárgyalásokat. Az utóbbi napokban többször is azt a választ adta, mikor a Chérut vezetőségi ülésének időpontját akarták meghatározni a hozzájárulásával, hogy amerikai útját készíti elő, és „nincs ideje politikai ülésekre”. Tegnap este azt mondta a Chérut Kneszet-frakciójának vezetője, hogy Weizman hazatérése után — tehát két hét múlva — napirendre tűzik a problémát, annál is inkább, mert a párt számos hangadó személyisége változtatlanul elítéli a hadügyminiszter nyilatkozatát és főleg annak időzítését. Mint emlékeztet, Begin miniszterelnök még Amerikában volt, amikor Weizman megjelent a képernyőn és példátlan módon támadta a kormányt, amelynek ő maga is vezető tagja — hangoztatják a Chérut vezető körében. Begin miniszterelnök egyébként Amerikából való hazatérése óta még egy utalás formájában sem fejezte ki rosszallását a Weizman-nyilatkozattal kapcsolatban.

MÁSFÉL MILLIÓ MUNKANÉLKÜLI ANGLIÁBAN

London (UPI). — Április közepén másfél millió munkanélkülit tartottak nyilván Angliában. Az utóbbi két évben nem közelítették a munkanélküliek számát. Most a kormány adott ki erről jelentést.

A londoni munkaerő-tartalékok hivatalának központja azt jelentette, hogy az aktív korban lévő lakosság 6,8 százaléka munkanélküli. Az év végéig 1,8 millió munkanélküli lesz Angliában.

Szárazság és nősülési problémák Indiában

Uj-Delhi (Reuter). — Közép-Indiában soha nem látott méretű a szárazság és ez komoly nehézségeket okoz a fiatalok házassági terveinek megvalósítása körül. Az anyák ugyanis nem akarják férjhez adni a lányukat, mert attól tartanak, hogy a menyecskék távol kerülnek tőlük, mivel férjüket oda viszik őket, ahol több a víz és van lehetőség öntözéses gazdálkodásra.

Nagyon gyenge lesz az ideai termés, és India kormánya éhínségtől tart.

IDŐJÁRÁS

A kellemes idő tovább tart. Holnapra kisebb felmelegedés várható.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett férjem, apám, testvérem

GOLDBERGER IZSÁK

Margitta — Antwerpen

elhunyt. Drága halottunk földi maradványait hazahozzuk és Jeruzsálemben temetjük el. A koporsó ma, 23-án este érkezik Antwerpenből az El-Al géppel. Találkozás a luddi repülőtéren. A temetés ma este lesz Jeruzsálemben.

A GYÁSZOLO CSALÁD

Mély fájdalommal tudatjuk drága chávérunk

Skalski Henrik (Chájim)

hirtelen elhunyt.

Kedden, a mosáv temetőjében helyeztük örök nyugalomra.

NIR-JISZRAEL tagjai és vezetősége

DRÁGA BARÁTUNK,

A HUMANISTA ÍRÓ, UJSAGÍRÓ

REZES GYÖRGY ז"ל

AZ ISZRAELI KURIR SZERKESZTŐJE

HAROM ÉVE, HOGY ÖRÖKRE ELTÁVOZOTT KÖRÜNKBŐL.

EMLÉKÉT ÖRÖKRE MEGÓRZIK

AKIK SZERETTEK ÉS BECSULTEK

SIMON PERESZ A LUDDI REPULÓTEREN:

»Jordánia bekapcsolásával képzeljük el a palesztinai probléma megoldását«

Simon Peresz Kneszet-képviselő, a Munkapárt elnöke tegnap reggel az Egyesült Államokba indult, hogy eleget tegyen Carter elnök meghívásának. Mint jelentettük, Peresz képviselő, az izraeli ellenzék vezetője, csütörtökön keresi fel az USA elnökét a Fehér Házban.

Akik bíráltak, mert elfogadtam Carter elnök meghívását, azoknak zavarosak a fogalmaik a demokráciával kapcsolatban — mondotta indulása előtt, majd válaszolt az újságírók kérdéseire.

A többi között kijelentette: — Közölni fogom Carter elnökkel, hogy Jeruzsálem egységének fenntartására nézve nincs véleménykülönbség a kormányfő és az ellenzék nagy többsége között. Abban is teljes az egyetértés, hogy ellenezzük palesztinai állam létrejöttét, illetve a PFSZ képviselői

A Szochnut jelenti:

Március folyamán 2254 olé érkezett

A Szochnut szóvivője jelenti, hogy március hónap folyamán 2254 új olé érkezett az országba.

A Szovjetunióból 1306, Latin-Amerika különböző országaiból 230, Észak-Amerikából 121, Romániából 91, Franciaországból 61, Angliából 54 ember alijázott.

Bécsbe 3080 oroszországi zsidó érkezett. Ezek 59,1 százaléka

nem folytatta Izraelbe az útját. Január elseje óta 8875 orosz-zsidó érkezett az osztrák fővárosba. A lemaradók átlagos aránya 60 százalék — közli a Szochnut szóvivője.

Január-március hónapokban, tehát az év első negyedében, 6769 olé érkezett Izraelbe — 27,4 százalékkal kevesebb, mint az elmúlt év azonos időszakában.

Begin elítélte az ir katonák meggyilkolását

Megmagyarázta az ir nagykövetnek, hogy mi a vérbosszú — Chádád őrnagy „szulchát” javasol

Menáchem Begin miniszterelnök elítélte az UNIFIL-erőkhöz tartozó két irországi katoná meggyilkolását és sajnálkozását fejezte ki a történet felett.

A miniszterelnök még vasárnap találkozott Sean Renhan ir nagykövettel, aki állandó jelleggel Athénban tartózkodik, de már tíz napja Izraelben van. A találkozó a nagykövet kezdeményezésére jött létre. Renhan közölte kormány határozatát, hogy nem vonják ki az ir katonákat a Dél-Libanonban lévő UNIFIL-egységekből. Ugyancsak továbbította kormány azon kérését, hogy Izrael igyekezze megfékezni Chádád őrnagy csapatait.

Begin megmagyarázta az ir nagykövetnek a vérbosszú jelentőségét s azt, hogy ilyen esetekben semmilyen beavatkozás nem segít. Hozzátette még, hogy Izraelnek nincs korlátlan befolyása Chádád csapataira. A miniszterelnök kijelentette a nagykövetnek, hogy Izrael helyesli az ir kormány határozatát, miután úgy az UNIFIL-erőkben, mint Chádád őrnagy egységeiben a PFSz terroristái elleni „gátló kordont” lát.

A nagykövet azon kérdésére, hogy a milicisták kiűrték-e már a Dél-Libanonban létesített kordont, mint ahogy azt Carter elnök is kérte, Begin azt válaszolta, hogy a tengerparti övezetben létesített sorompót már kiűrték, s valójában még két helyen van ilyen torlasz. Azokat is rövidesen kiűrtik.

A találkozás a miniszterelnök és az ir nagykövet között a hósi halottak emléknapja kimenetelekor zajlott le, és Begin tegnap beszámolt róla a minisztertanácsban. Simon Peresz, a Munkapárt elnöke vasárnap táviratot intézett Frank Klatzkyhoz, az ir Munkapárt elnökéhez, amelyben részvétet tolmácsolja az ir Labour Party nak, valamint az ir népnek a két katoná brutális meggyilkolása miatt.

Ersikine tábornok az UNIFIL parancsnoka és 6 maga közvetítésnek a szulchá ügyében. Hozzátette még, hogy enélkül az ir katonák állandó veszélyben vannak, mert a Bási-család vérbosszúja még nem ért véget a két ir katoná meggyilkolásával. Chádád őrnagy hangsúlyozta, annak ellenére, hogy ő és emberei nem vettek részt az incidensben, de — véleménye szerint — nagy fontossággal bír a felek megnyugtató és lecsillapítása annak érdekében, hogy az UNO-katonák és a helyi lakosok közötti viszony normális mederben menjen tovább.

Chádád elítélte a nagyvilág felzúdulását a két UNIFIL-katoná meggyilkolása miatt, amely vérbosszúból történt. Ugyanakkor mindenki hallgat, amikor a terroristák UNO-katonákat gyilkolnak. Chádád emlékeztetett arra, hogy az elmúlt évben Cor és Cidon körzetében a terroristák 20 UNO-katonát gyilkoltak meg.

Időközben közölték, hogy az ir egység katonái bezárkóztak az Átirí falu mellett lévő bázisukba, számosan követelik, hogy azonnal hagyják el a körzetet, és érezhető félelmük a további vérbosszútól. Ugyanakkor azt is közölték, hogy Bint Dzsábelben és Átiriban az elmúlt két nap során megnyugodtak a kedélyek, és az élet visszatért a rendes kerékvágásba.

Az írek előtt fialember bátyja beismerte, hogy részt vett az ir katonák meggyilkolásában, és családja, valamint a falu lakosai követték el vérbosszúból, s nem Chádád katonái. „Tovább folytatjuk a vérbosszút. Az UNO-katonák azért vannak itt, hogy a békére felügyeljenek, s nem azért, hogy asszonyokat és gyerekeket gyilkoljanak. Nem egyezünk bele itt létükbe, amíg testvérünk halálát nem bosszultuk meg” — mondotta Máchmud Bási, a leölt fialember bátyja.

CHÁDÁD ŐRNAGY „SZULCHÁT” JAVASOL

Száád Chádád őrnagy, a dél-libanoni milicisták parancsnoka, sajtókonferencián azt javasolta, hogy a lehető legrövidebb időn belül tartanak „szulchát” az UNIFIL ir zászlóalj, valamint Mászud Bási, az egy héttel ezelőtt az Átirí siita faluban agyonlőtt fialember családja között. Chádád azt ajánlotta, hogy

Arab falu lakosai izraeli katonákat támadtak meg

Két katonának és két helyi lakos megsebesült — A katonák önvédelemből fegyverüket használták — „Azt hittük, hogy rablók”

A Chevron-hegy tövében fekvő Dir el-Ászál falu többszáz lakosa hétfőn reggel kövekkel dobálta meg a hadsereg három katonáját, s kettőt közülük könnyebben megsebesített. A katonák védekezés-képpen kénytelenek voltak fegyverüket használni, s ennek során két helyi lakos megsebesült, egyikük súlyosan.

Hétfőn hajnalban érkeztek a katonák a faluba, s amikor az egyik házból meglátták őket, hisztérikus ordításba torkolt ki. A katonák nem értették, miről van szó, folytatták útjukat, de rövid időn belül hatalmas tömeg közelített feléjük — férfiak és nők —, durva szavakat hallatva, és kövekkel kezdték őket dobálni.

A katonák rádió erősítést kértek, de még mielőtt az megérkezett volna, lincs-hangulat keletkezett körülöttük. Autójuk útját elállták, s az egyik helyi sofőr szándékkal leengedte autóbuszát a lejtőn, hogy az beleütöközzék a katonák autójába. Mivel a katonák látták, hogy nincs más megoldás, fegyverükkel a levegőbe löttek, és amikor ez sem használt, több lövést adtak le a tömeg irányába. A lövésektől egy 18 éves fiú és 40 és körüli férfi megsebesült.

Amikor az erősítés megérkezett, azonnal kijárási tilalmat rendeltek el. A sebesülteket kórház-

jukban váratlanul megjelenő katonákra is, és így történt a sajnálatos eset.

»Öreg vagyok, le szeretnék mondani!«

Politikusok általában nem szoktak lemondani a koruk miatt. Anélkül érdekesebb, hogy ilyesmi előfordul. Nem nálunk, erről nincs szó — hanem Kinában. Theng Sziao-ping, a helyettes miniszterelnök — aki azonban a párt ideológiai főnöke és a világ sajtó rendszerint „Kína erős embere”-ként emlegeti —, újságírók előtt kijelentette: — A lemondás tervével foglalkozom, mert öreg vagyok, 75 éves. Elég volt...

A politikus rámutatott, hogy 60 évet töltött a közelében, fáradhatatlan harcosa volt a kommunizmus ügyének — most már pihenni szeretne. Hogy mikor mond le, azt nem közölte, csak körvonalazta a tervét. Nyugaton feltűntetett a hír, és a világlapok Pekingben működő tudósítói azt a feladatot kapták szerkesztőségeiktől, nézzenek

RÖVID HIREK

● E héten a totóban tíz résztvevő találta el mind a 13 helyes eredményt s ezek mindegyike 400 ezer fontot nyert. A 350 tízenként találatos 5200 fontot kap, a 11 találatot elérték 450 fontot nyertek, végül a 10 találatosak 70 fontot.

● A jövedelmi adóhivatal megkérte az Egyesült Államoktól Cvi Wolfenfeld haifai ékszerüzlet-tulajdonos kiadatását, aki Amerikába távozott. Az ékszerész több millió fonttal tartozik az adóhivatalnak. Időközben letartóztatják hasonló vétés gyanúja miatt, leányát és vejét.

● Tegnap nyílt meg a tel-avivi Plaza szállóban az „Export 1980” kiállítás, amelyet a Cionista Világ szervezett. Célja az alijá fokozása, valamint a klita megkönnyítése.

● Eddig 2900 sportoló, 28 országból iratkozott fel a jövő nyáron megtartásra kerülő 11-ik Mák kábia játéka. A benevezettek sorában ezúttal sok a női sportoló.

● Az ország legrágább lakásait Cíjon Tel-Avivban, a Dávid Hámelech-torony projektjében árulják. Egy négyszobás lakás itt, a legfelsőbb, 20. emeleten 11 millió fontba kerül. A projektumot a Szolél Bone, a Sikun Ovidim és az Azorim közösen építik.

● Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a choloni temetőben Jicchák Jákov Bisztricer, a Hápoel Hámizráchi végrehajtóbizottságának titkárát. A cseh szlovákiai születésű Bisztricer 72 éves korában hunyt el.

● E hó elejétől 884 turista érkezett szárazföldi úton, a Nót Szináj határállomáson keresztül az országba. Ugyanakkor 720-an hagyták el Izraelt ezen az úton. Miután a magánautó-közlekedés itt megindult Egyiptomban, a turistaforgalom fokozódására számítanak.

● A hétfőre virradó éjszaka betörő járt Jozsef Piáde (59) jaffai lakos lakásában. A betörő botal fejbeverte áldozatát és elrabolt tőle egy 500 fontot tartalmazó zacskót. A sebesült férfit kórházba szállították. A rendőrség nyomozást indított a rabló kézrekerítésére.

● Jozsef Eliád nőorvosként a lakos, akinek autóját a múlt héten ellopták háza elől, tegnap megpillantotta Tel-Avivban a kocsit. Tá-

xivál utána eredt, de nem sikerült utótlérnie. A rendőrség keresi a lopott gépkocsit.

● A Bné Brit e hét végén tartja 23-ik konferenciáját a Cíati Merkazi-szállóban. A 90 éves fennállását ünneplő Bné Brit a felső-gálit jisivok iránti együttérzése jelképekül tartja Cíaton a konferenciáját, amelynek szónoka Jicchák Berman, a Kneszet elnöke lesz.

● Dávid Néve 30 éves risonlőncioni férfit, aki a helyi Bank Hápoálim befektetési osztályának vezetője volt, sikkasztással vádolják. A vádirat szerint az elmult három évben 304 ezer font készpénzt tulajdonított el a bank ügyfeleitől s további 280 ezer fontot csalárd úton szerezett meg.

● A Dáháb-körzet egyik be duin lakosa megerősökölt egy 20 éves izraeli lányt. A lány Di-Záhávban töltötte vakációját, a tengerparti egyik távolos pontján. A késő éjjeli órákban a beduin kessel felemelte és így hajtotta végre tettét, majd elmenekült.

● Egy hadirokkant, aki a multban már elmegőgyintézetit kezelés alatt állt, a jeruzsálemi rendőr kapitányságon rohamot kapott, törni-zúzni kezdett és késsel megsebesítette az egyik rendőrt. Csak hosszas erőfeszítés után sikerült kicsavarni a kését kezéből és ártalmatlanná tenni. Előzőleg késsel elvágta egy parkoló rendőrautó kerekét és amikor elő akarták állítani, kapta a rohamot.

● Jicchák Návon államelnök és felesége, Ofira nyári villát vásároltak Ejlát egyik most épülő luxusnegyedében, — közölte Gád Katz, Ejlát polgármestere. A polgármester elmondta, hogy a városban nincs munkanélküliség és Ejlát nemzetközi turistaközpontja fejlődik.

● A munka és népjóléti minisztérium közölte, hogy a szociális juttatások összegét áprilistól emelték. Egy személy ezental 4252, két személy 6378, három személy 7229, végül négy és ennél több személy havi 8079 fontot kap szociális segélyként.

● A rendőrség letartóztatott egy ausztriai UNO-katonát, aki a Hősök emléknapián durva szavakkal becsmérelte a zsidókat és Izrael államát. A Golán-fennsíkon szolgálatot teljesítő katoná németül beszélgetett egy ott dolgozó izraeli lánnyal, akiről azt hitte, hogy német származású és kijelentette, hogy „kár, hogy Hitler nem vezetett minden zsidóval”. A lány feljelentésére a náci-érzelmű katonát letartóztatták.

ARANYKOR KLUB

KALISCHER U. 45 — magastársaság
A sok levél és személyi kérésre kirándulni fogunk.
A tavaszi szezon első kirándulását megkezdjük a Balatonra, június 13-án kedd és szerdán rendezünk Ejlát-ra. (Kétnapos). Program: I. nap: Beer Séva — Jotváta kibuc tejesárája — Szomó királyi szikla — Alvás a királyi Ejlát szállóban. (Kétágyas szobák fűtőszobával — saját uszodával — kiser reggelivel). Este: városnézés — Kivánatra zenés halcsárda a Vörös-tenger partján. II. nap: Fjörök — földalatti akvárium csodái — szabad vásárlás vagy ritűrés — szomó fürdő a Holt-tenger partján. — Jeruzsálemen keresztül Tel-Aviv-ja. Mindez Leichter Eili szakaszi, szó rakoztató vezetésével. — Később ebéd — vacsora lehetőség. Folyamati jegyeket előre nem tesszük és vissza nem veszünk semmi címen. A legolcsóbb ár: az egyetlen magyar nyelven vezetett kirándulás. Jegyek vasárnap, kedd és csütörtökön, 8 — fel 5-ig a klubban. Akciósabb jön — előbb út. Telefonérdeklődés naponta reggel 8-10-ig bezárólag dr. Antal: 861785
Készüljön, nagyvárású szerencsés kirándulásunkra, máj. 13. kedd este 6.30-tól. A nagyvárású művészi műsorban Peer Emy, Sz. Berger Ducl, Leichter Eili. Számított sorok. Az elővétel klubnapjánkon megindult.
Kedvezményes úr operajegyek Schnabli Lilly tagtársánál.

NAGYMAMA-SZÉPSÉGVISENY

Egyre gyakrabban rendeznek világszerte nagymama-szépségvisenyeket és a legérdekesebb, hogy azok színvonalát mind magasabb. Ugyanis manapság a szépség és a nagymama-rang nem ellentétes fogalmak.

Legutóbb egy floridai heti rendezte meg a nagy amerikai nagymama-szépségvisenyt, amelynek Veronika Lesque lett a győztese. A nagy maga 50 éves.

Ennél is érdekesebb, hogy a második helyezett Jacalyn Garber lett, aki mindössze 41 éves. Ezt a zsüri nem tudta, csak eredményhirdetés után derült ki.

A jelöltek kétszer jelentek meg a zsüri előtt. Először este lyi, másodsor fűrdőruhában.

A második nagymama-szépségviseny az első férjével él soha nem vált el, négy gyermek mámaja és a legnagyobb lánya avatta nagymamává. Az első helyezett viszont háromszor elvált — jelenleg sincs férje — és egy 27 éves pincér az élettársa.

A lapok a pincért is megismerjüvölték. Ezt mondotta: — Nem esodálkozom a zsüri döntésén. Nálam ő már régen királynő. Csodálom az asszony. Szeretném elvenni, de nem akarja. Talán öregnek tart?

ÁVOKÁDÓ-KIVITELÜNK FRANCIAORSZÁGBA: ÉVI 3.3 MILLIÓ DOLLÁR

Izrael franciaországi kereskedelmi attaséja jelenli, hogy az utóbbi év folyamán Franciaországba irányult ávokádó-exportunk értéke elérte a 3.3 millió dollárt, és az izraeli ávokádó ma már elengedhetetlen tartozéka a franciák híres konyhaművészetének.

Egy másik izraeli termék, amit az ingyenc franciák nagyon kedvelnek, az a libamáj, amelynek kivitele tavaly kétszeresére nőtt és elérte a 3.9 millió dollárt. 1980-ban mindkét termék Franciaországba irányuló kivitele terén további növekedés remélhető.

Megállapítás nyert ezenkívül, hogy készruhákban és ruhanyagokban is jelentős sikereket ér el Franciaországban az izraeli ipar. A mult év folyamán 23 millió dollár értékben szállítottunk textil-áru Franciáországban, 58 százalékkal többet, mint 1978-ban. Ehhez az értékekhez a további növekedést helyeznek kilátásba és előzetes számítások: 1980-ban fel tetelezhetőleg 30 millió dollárra fog rugni a textilkivitelünk, mert számos textil- és konfekció-üzemünk állandó szállítója lett a leg híresebb párizsi eladási hálózatoknak, köztük a „Galeries Lafayette”-nek, „Printemps”-nak, stb.

APRÓHIRDETÉSEK
● **HAMAVRIK** takarítás, poltisztás, ápolás. Engedély 2250. Garancia: azonnali szolgálat. 03-763028.
● **GYÖGYÉDIPÉKURUSNÓ** manikűrös-nő Angliából, kezelés csak 110. — II. — Telefon meghívás: 03-298942.
Keresünk irodánkba elsőrendű **TITKÁRT/NŐT**
Tökéletes német, angol tudással vezető állásba, egész napra. Kifutó feltételek, külföldi utazások.
Jelentkezés: „Breslauer”, tel. 298663, vagy telefon 296630, 8.00-tól 15.00 óráig.

Rappaport Ottó:

NAPLÓ

1.) MINDENKI SEPERJEN A SAJÁT PORTAJÁN

A lakosság többsége egész éven át dolgozik, építi az országot, szakadatlan küzdelemben áll a sivataggal. Ültet még egy fát, még egy virágot, öntözi a pázsitot, a kisebbség pedig teleszórja az utcákat piszokkal, csúfítja a tételeket, amit mások veritékes munkával széppé tettek; lerombolja, elpusztítja azt, amit mások nehéz áldozatok árán felépítettek.

Ez történt a pézsáchi ünnep alkalmával is, amikor Éjlát és a Vörös-tenger környékén vandál kirándulók borzalmas pusztítást végeztek a természetben, szörnyűséges piszkot és szemetet hagytak maguk után, törve-zúzva mindent, ami útjukba került. Halottuk a tévében a kétségbeesett éjláti vendéglőst, aki szinte sírva mondta, hogy 150 ezer kiránduló olyan pusztítást végzett a környéken, amelyet épeszű, civilizált ember elképzelni sem tud, amilyenre aligha lehet megközelítő példát is találni más, civilizált országokban. A kirándulók 90 százaléka — mondta — valósággal vadállatként viselkedett.

Persze, ez a kisebbség nem várja meg a pézsáchi beközönszítését, hogy primitív romboló ösztöneit szabadjára engedje, ezt a szorgos hétköznapokon is megteszi az utcán, a nyilvános helyek és saját otthona körül.

Fölösleges hangsúlyozni, milyen szerves kapcsolat áll fenn az ember és környezete között: a gondozott, ápolt, esztétikus környezet üdítően, biztatóan, egészségesen hat az emberek hangulatára, közérzetére, kedélyállapotára, míg az elhanyagolt, piszkos és rendetlen környezet lehangoló, elszomorító légkört áraszt. A házban, amelyben lakom, 72 család él. A világ minden tájáról jöttek ide, javarészü akadémiái végzettséggel rendelkeznek. Minden alapom megvan annak feltételezéséhez, hogy talán egyiküknek sem volt még ilyen lakása, mint most. Izráél állama minden hibájával és viszontagságával együtt civilizált életkörülményeket előlegezett nekik, mielőtt még ők valamit is tettek volna ezért az államért. Legalább annyit, hogy állampolgári öntudattal istápolják, gondozzák azt, amihez különösebb fáradság és áldozat nélkül jutottak. Kétszer vagy háromszor egy héten eljön két arab és a kora reggeli órákban patyolat-tiszta mossa, takarítja a lépcsőházakat, a folyosókat, összeszedi a szemetet, cigarettavégeket, papír hulladékokat és egyebet a szép kertből, bőségesen meglöcsölja a virágokat, az üde, tiszta környezetet valósággal beragyogja a reggeli munkába indulókat. De sajnos délben, amikor hazatérnek, ismét csupa piszkos az egész környék. A lépcsőház, a lift, a kert. Gondolatban valósággal szégyellem magam a két arab előtt, és ez a szégyenérzet lidéres emlékeket ébreszt. Ha a gálutban valaki azt mondta, hogy a zsidók nem szeretik a tisztaságot, vérig sértődünk, és joggal. Mi történe vajon, ha valaki fekete krétával ráírná a bejárati hall falára, hogy „piszkos zsidók”. Bizonyára mindenki felháborodna, magából kikelve, és talán a rendőrségre szaladna. Vagy talán már ezt se tennék, ezt is közömbösen fogadnák?

De honnan ez a közömbösség? Hiszen azokban az országokban, ahol eddig laktak, a kötelező ön-

kéntesség félelmekkel teli, patetikus légkörben nevelődtek és már gyerekkorukban beléjük plántálták a közösség iránti állandó elkötelezettség tudatát. Ez az ország, mielőtt még valamit is tettek volna érte, olyan kedvező feltételek mellett adott nekik otthon, amelyeket sehol a világon, egyetlen ország sem nyújt a jövevényeknek. Ott, ahonnan jöttek, már az óvodában ránevelték a gyerekeket, hogy nekik is tenniük kell valamit a közért. De itt, saját hazájukban, ahol először találtak igazán hazára, ahol először életükben érezhetik magukat szabad embereknek, szinte csak saját magukkal törődnek. Vajon mi lehet ennek az oka? Csupán az, hogy ott, régi hazájukban félniük kellett és itt nem félnek senkitől? Tehát mégis csak kell, hogy az ember féljen valakitől, Istentől, törvénytől.

De talán, úgy látszik, nem elég az embereknek vámkedvezményt, adóengedményt adni ahhoz, hogy belső kötöttséggel szívügyüknek, a sajátjuknak tekintsék a kertet, az udvart, a járdát, hogy léleken is gyökeret eresszenek a homokos talajban; nem elegendők a nagy szavak, a magasröptű viták, és elvont elmélkedések, a lelegején kell kezdeni, azokkal a mellékesnek látszó, de elhatározó jelentőségű egyszerű dolgokkal, mint a tisztaság, a környezet-kezelés, a közérzet, a nyilvános helyek szembeni kötelezettség.

Vagyis: mindenki seperjen a saját portáján.

2.) MITŐL ÉDES A KÁVÉ?

Valósággal mesterei vagyunk annak, hogy műkérdeket, álmitákat úgy tüntessünk fel, mintha fölülük függne az ország sorsa. — Minden Függetlenségi Nap előtt újra meg újra felviharzik a mesterséges vita: kell-e mondani ünnepi hálaimát (Hálét) a Függetlenségi Napon? A Hálét, mint ismeretes, Dávid király néhány szoltárából összeállított fennkölt hálaíma, amely az ünnep különleges jelentőségét jelzi. A cionista érzelmű, hagyományhű zsidók ezzel is kifejezésre akarták juttatni az állam iránti hűségüket, ragaszkodásukat, hogy a Függetlenségi Napon Hálét mondanak, szintű úgy, mint a zsidó nagyünnepben. A szélsőségesen vallásos rétegtől pedig, amely más, fontosabb dolgokban sem azonosul az állammal, számonkérlik, hogy a Függetlenségi Napot nem tekintik ünnepnek, mivel nem mondanak Hálét. Dehát a zászlót sem teszik ki, katonai szolgálatot sem teljesítenek, és még sok mindent nem tesznek meg, ami az állampolgári kötelezettséghez tartozik. Miért éppen a Hálét kérjük számon tőlük?

Egyesek azt mondják, hogy a Függetlenségi Nap csupán nemzeti ünnep, nincs vallási jellege. Dehát a Pézsáchi is végső elemében nemzeti ünnep, a felszabadulás napja. A Sávuot is nemzeti ünnep, az alkotmány és a törvény napja. A Szukot is az, a termés betakarításának ünnepe. Persze, harmiacét év nem elég ahhoz, hogy kialakuljon egy olyan merőben új ünnep jellege, rendje, hagyománya, amely kétezer éven át nem létezett. A hitű zsidók berkeiben mégis a vita lényegében arról folyik, hogy a megváltás kezdetének lehet-e tekinteni a zsidó állam megalakulását. A szélsőséges rétegek hi-

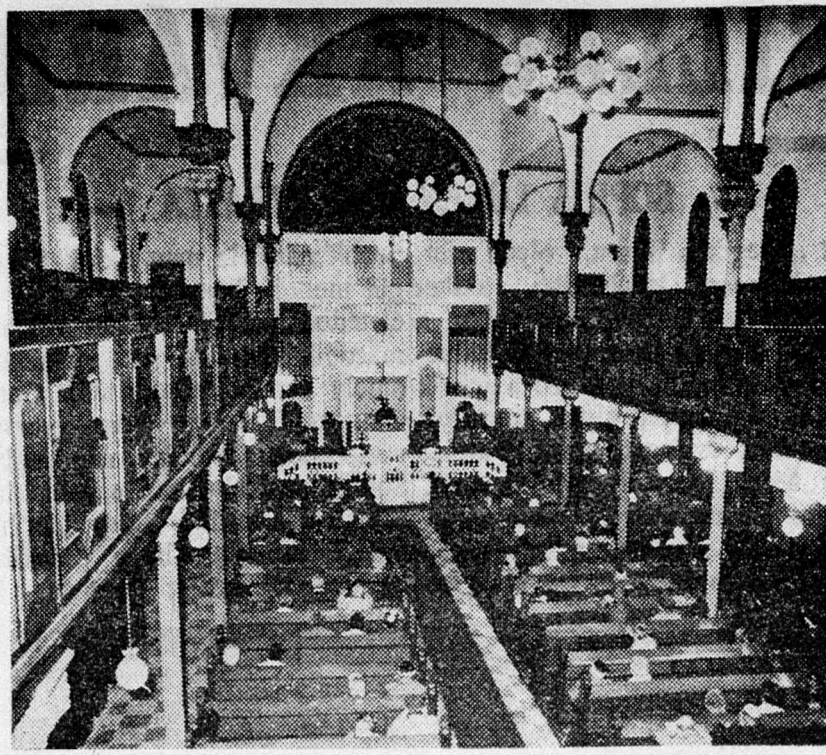
te szerint a megváltást csak a Messiás eljövetele hozza meg, nem részletekben, nem szakaszokként, hanem egyszerre és végérvényesen. Ezért nem tekinthetik ünnepnek a Függetlenségi Napot, sőt, az Águdát Jiszráél Hámódia című hivatalos lapja, a cionizmus csodjéről beszél „ünnepi” cikkében, mivelhogy a szovjet zsidók túlnyomó többsége nem akar Izráélbe jönni.

Könnyműség részéről csodról szólni, mert ilyen alapon a hatmillió zsidó pusztulásával a vallás teljes csodját, az Isten sajátos tehetetlenségét is bizonyítani lehetne. De éppen úgy, ahogy a hívő zsidók mindannak dacára, ami a véskorszakban történt, továbbra is bíznak Istentben és imádkoznak hozzá, éppen úgy nagyon sok zsidó továbbra is bízik Izráélben a hűség, önfelelőzással dolgozik érte, naponta kockára téve életét megvédelmezéséért, annak ellenére, hogy a szovjet zsidók lemaradnak Bécsben, vagy Rómában. Ha jól emlékszem, a sok, nagyon sok szentéletű rabbi összes imája, jalkijátása, fohása együtvéve egyetlen zsidó életét sem tudta kimenteni a náci gyilkosok kezei közül. Így hát jobb, ha hallgatunk a csodáról, ha nem beszélünk róla.

Az egyik ismert chászid rabbit nem túl okos pillanatomban megkérdeztem, mond-e Hálét a Függetlenségi Napon. Így válaszolt: Vannak zsidók, akik talán sose mondanak Hálét, egyik ünnepben sem, esetleg olyanok is akadnak, akik jog kipurkor sem mennek templomba, de fölülük számonkérlik a Hálét a Függetlenségi Napon.

Ne tagadjuk, ez így valóban neveltség. Eszembe juttatja azt a kissé gügye viccet a régi „Ojság” című pesti lapból: mitől édes a kávé? A kavarástól-e avagy a cukortól? Lehetséges, hogy a kavarás is némiképpen használható az ügynek, de a döntő, az elhatározó mégiscsak a cukor. Hogy csak egyetlen példát említek. Ha teszem azt, a Tóra Nagyjainak Tanácsa körülvetve volna a Misz-gáv-Ám-i gyermekházat, ahol az öt terrorista gyilkos védtelen csememőket ejtett foglyul és szakadatlanul imádkoztak volna, aligha sikerült volna nekik akár egyetlen gyereket kiszabadítani. Az izráéli véderőnek, amely az elmúlt 32 év alatt sem támaszkodott akcióiban a rabbik imáira, hanem verét ontotta, hogy megvédje a zsidók életét, — kellett jönnie most is, akárcsak Entebében és más helyeken, hogy kiszabadítsa az ártatlan gyerek-tűszokat, fényes és megszegyenítő példát adva a tehetetlen világ-nak, amely Teheránban, Bogotában és sok más helyen is térdén állva alázódik meg a zsarolás előtt.

Igy hát az egykori Lipót-városi dilemmára, hogy mi a fontosabb, a cukor, vagy a kavarás, visszamenő hatállyal is megadhatjuk már a vitadöntő választ. Lehet, hogy a 32 év alatt a Hálét is használt némileg a dolognak, de mindaz, amit Izráél népe e rövid idő alatt véghezvitt, megvalósított, mégiscsak a harcosok, az építők veritékes munkájának és véráldozatának köszönhető. A jövőben is, akár mondanak Hálét, akár nem, csak kezünk munkájára, hitünkre és bizodalunkra támaszkodhatunk. Mint eddig, úgy továbbra is ettől várhatjuk a zsidók megváltását.

A RESTAURALT
UJPESTI
ZSINAGÓGA

AZ IRÁNI TUSZOK SOVÁNYAK ÉS MAGÁNYOSAK

Hallgassák meg, mit mondanak a tuszok: „Csak egyszer voltam kint úgy, hogy nem kötötték be a szememet. Milyen egyszerű lenne ismét látni a napot.” — A 24 éves Donald J. Cooke alkonzul szavai ezek. „Még mindig nem beszélhetünk egymással, ami a legelviselhetetlenebb korlátozás; az embernek szüksége van kapcsolatokra.” — Barry Rosen sajtóintéző panasza. „Nehéz megbilincselten irni” — fogalmazott a 43 éves William E. Belk tisztviselő.

Ahogy egymás után érkeztek levelek az Egyesült Államokba a teheráni amerikai tuszoktól, a hozzátartozók némi képet kaptak az Egyesült Államok nagykövetségének életéről azóta, hogy 1979 november 4-én az ott szolgálót teljesítőkből börtönévé vált.

A tuszok unalomról és magányról írnak, panaszkodnak, hogy nem mozdíthatnak eleget, álmatlanságban szenvednek, betegségek kínozzák őket, elégedetlenek az étellel, lefogytak. Többen említették, hogy kezüket még mindig megbilincselik. Amiatt is panaszkodnak, hogy nem hallanak a külvilágról. Amerikai segítséget kérnek, hogy kiszabadulhassanak börtönükből. Egyes levelek viszont arról számolnak be, hogy az első havi börtönéletük után megjavult a tuszok helyzete. Elmondják, hogy egy orvos is felkereste őket. Van, akik azt emelik ki, hogy egyetlen amerikai diplomatát sem kínoztak meg. A tuszok általában nyugtatgatják családjukat, „Eszem, alszom és olvasok,

jól vagyok” — írja John Imbert politikai tiszt apjához intézett levelében. Kevin Hermenin tengerészgyalogos őrmester ezt írja az anyjának: „Azt hiszem, családjainknak nehezebb elviselni az egészet, mint nekünk, mert valójában nem tudják, mi van velünk.”

A teheráni nagykövetségen fogva tartott 50 tusz közül valószínűleg több mint 45-nek megengedték, hogy írjon a családjának, noha a levelek egy része még nem érkezett meg.

Korábban csak rendkívül selektíven engedélyezték kapcsolatok létesítését a külvilággal. December 10-én William Gallegos tengerészgyalogos tizedest megintertnyújtotta az NBC televízió, aki azt mondta: „A legtöbb tusz nem bántalmazták.”

De a legutóbb érkezett számomra levél úgy tűnik, új szakaszt jelez.

„Váratlanul közölték velünk, hogy levelet írhatunk” — írta az egyik tusz. A külügyminisztérium annak a reményének adott kifejezést, hogy az iráni diákok hajlamosabbak foglyaik és a külvilág kapcsolatainak kiszélesedését megengedni.

Az egyik elsőnek érkezett levelet a Washington Postnak címezte Robert Ode 64 éves konzuli tisztviselő, a tuszok közül a legidősebb. Ode álmatlan éjszákáról, hírek hiányáról és az éjjel-nappal megbilincselte kéz gyötrelmeiről írt.

Más levelekben is erősen bíráló hangnemben írtak a nagykövet-

ség tuszáinak életkörülményeiről. „Nem tudom, meddig leszek képes kitartani, mert a tengerészgyalogosokkal együtt, akikkel bezártak, valamennyien betegek lettünk — írta John McKeel őrmester a szüleinek. — „25 fontos fogytam, olyan sovány vagyok, mint a deszka... A fogvatartóink örültek. Gépfegyverük és más fegyvereik is vannak és szórakozásból lövöldöznek.”

A tuszok gyakran írnak arról, hogy úgy érzik, cserben hagyták őket.

„Biztos vagyok benne, hogy a róluunk szóló hírek visszacsúsztak a Washington Post 19. oldalára, de kérlek, tegyetek meg mindent, hogy a lapok első oldalon foglalkozzanak velünk — írta Gary Lee tisztviselő a feleségének. — Ismerem az amerikai közvéleményt. Gyakran nagyon rövid az emlékezete.”

Nem világos, miért engedték meg a tuszoknak a levélírást. Úgy tűnik, hogy a leveleket iráni cenzorok is átnézték. Egyes levelek mindössze géppel írott felhívások, hogy adják ki Mohamed Reza Pahlavi volt sahót. A tuszok hozzátartozói úgy ítélik meg, ezek a géppelt levelek csupán propagandairások, amelyeknek az aláírására a tuszokat rákényszerítették.

Mindent összevetve, a legtöbb tusz családja szerint a levelek megnyugtatót jelentettek. A levelekből kitűnik, hogy a legtöbb tusz fizikailag és szellemileg egészséges.

Egyes levelek arra mutatnak, hogy a nagykövetség tagjait fogva tartók nem képeznek egységes csoportot.

„Elviselhetőbb lenne az egész, ha kevesebb lenne a főnök és több az indián — írta Michael Moeller, a nagykövetség 28 éves biztonsági főnöke a feleségének. — Nem is azért idegesítenek fel bennünket, mert zaklatni akarnak. Egész egyszerűen nem tudják eldönteni, hogy mit csináljanak.”

Pillanatsfelvétel

Sólet

A sóletől engem a chászín sem tud eltéríteni. Szombaton Háogen kibucban jártam és az étteremben — amint a sólet előállt —, úgy éreztem, megszünt a chászín. Vagy legalább is alaposan megennyhült.

Az új világot építő kibuc társadalom és népünk haladó hagyományai közt a sólet ver hidat. Megtudtam Háogen tagjaitól, hogy akár esik, akár fúj, minden szombat szerepel az étlapon. Mivel jövő héten nem leszek itt, kérem egy további adagot, mondván, hogy én kompót helyett is ezt eszem. — Tényleg ennyire izlik? — kérdezte asztalszomszéd-nóm, Helman Nechámá, s szemében a született vendég-látó lelkeinek örömtüze villant. Aztán megjegyezte: — Szó ami szó, nem minden héten ilyen ragyogó a sólet.

— Miért? Ez mitől függ? — Attól, hogy ki aznap a szakácsnő. Ha magyar-zsidó asszony a konyhafőnök, akkor mi is megnyaljuk a tiz ujjunkat. Előfordul viszont, hogy lengyel, vagy marokkói társnőnk szorgoskodik a konyhában. Színházi szakkifejezéssel replikáztam: — Milyen szerencse, hogy ma az első szereposztás van műsoron... (henedek)

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!
1980 április 2-től
1 havi előfizetés az UJ KELET-re 411,- IL
Értékelt előfizetői díj
Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be. A kiadóhivatal

FILMCSILLAG AKVÁRIUMBAN

— SOPHIA LOREN ÖNÉLETRAJZA —

„Ha egy világszép filmszínész, mint Sophia Loren (45) alacsony és kopasz filmproducer felesége, mint Carlo Ponti (68), nehéz meg akadályozni, hogy másik férfi jelenlétéről pletykáljanak”. Ezzel a mondattal nyitotta meg a Washington Post beszámolóját „Az új férjéről Sophia életében.”

A szóbanforgó férfi Serge Lammé francia pop-énekes (36), aki nyilvános és kevésbé nyilvános helyeken szokott megfordulni Sophia Loren társaságában. Olyan felvételek, amelyekben összeülve látják őket, kevés kétséget hagynak maguk után.

Az olasz filmsztár, aki francia állampolgárságot szerzett, hogy törvényesítse házasságát, azt állítja, hogy a pop-énekes jóbarátja és semmi több. „Egy televízió-program során találkoztunk, és olykor-olykor kísérget. Carlo nem szereti a párizsi társasági életet” — mondja a művésznő, Lammé pedig, aki szintén nős ember, azt mondja Sophiáról, hogy „különlegesen okos asszony.”

Legutóbb Amerika is felfedezte Sophia Lorent és általában megerősítik Lamménak ezt a véleményét. Ezt a bókot nem legutóbbi filmjéért kapta, hanem önéletrajzáért, amely bestsellerré vált és nemsokára megfilmesítik: ki lehet más a produkció főszereplője, mint ő maga?

Természetesen Amerikában épp úgy ismerik, mint az egész világon, mert olasz filmjeit minden moziban vetítik. Ami az életrajzot illeti, több, mint egyszerű sikertörténet. Modern legendának lehet tekinteni, egy csunya gyermeklány történetének, aki házasságon kívül született, rendkívül nehéz körülmények között nevelkedett, mindenáron filmszínésznő akart lenni és tíz körmével harcolt azért, hogy kiszabaduljon a nyomorúságból.

Nemcsak a római filmproducer akarta meghódítani, hanem harcot folytatott a katolikus egyház ellen is, amely évekkel ezelőtt megakadályozta házasságát. A természet ellen is harcolt, hogy anya lehessen és ebben a küzdelemben is, mint minden másban, ő lett a győztes, most két fia van. Ez az életrajz sikerének a magyarázata is. Minden hónapban új kiadást hoznak ki, olyannyira, hogy őt magát is meglepthe az óriási példányszám. Az amerikaiak nagyrabecsülik az olyan embereket, akik hosszú küzdelem után jutnak fel a csúcsra.

Sophia Loren könyve meleg és sugárzó egyéniséget mutat be, nyílt szívű és nagylelkű embert. A filmsztár egyszerű stílusa fejedik ki a könyvben is: egyszerűség, népies nyelvezet, az olaszos életbölcesség humoros megjegyzéseivel fűszerezve. Nem hiányoznak belőle intim történetek és vallomások filmszínészekről, akikkel együtt dolgozott, de arra nagyon ügyel, hogy ne tévedjen az olcsó pletykálkodás mezejére. Alacsony származása és műveltsége ellenére Sophiában természetes bölcsesség és tapintat van, mintha született „lady” volna. Elmeséli nagy szerelme történetét Carry Granttal és kislányáival, hogy kit válasszon gyermekei apjának: Carlo Pontit, aki nagy filmsztárrá tette és aki akkor még más nőnek volt a férje, vagy pedig az agglégény filmsztárt, aki makacsul és hosszú ideig szerette őt. Richard Burtonról, akivel sokat dolgozott együtt, részvételt

ír: „Tragikus figura, olyan mint Shakespeare királyhősei, akiket elkergetnek a trónról és akkor a bukás nagyon keserves.” A stílusnak ez a módja jellemző a jelzőkre is, amelyeket olyan személyiségeknek osztogat, mint Vittorio de Sica, Marcello Mastroianni, John Wayne, Clark Gable, akikkel együtt szerepelt a felvevőgép előtt. Carlo Pontiról így ír: „Ar-

SOPHIA LOREN

ra vágytam, hogy mindenről lemondjon értem, nem akartam barátnője, senkinek a barátnője lenni.”

Pontival való megismerkedése véletlen műve volt. Rómába vidéki kis helyről érkezett, — ahol szépségversenyt nyert — hogy résztvegyen a „Miss Róma” válogatáson. Carlo Ponti a szüri tagja volt. Sophia megnyerte a második díjat. Másnapra meghívta irodájába.

Sophia sikerrel megálta a felvételi próbát, a többi már az olasz filmipar történelméhez tartozik. Ponti, a nagy producer elnyerte a bizalmát, hajlandó volt titokban találkozni vele, jöhet, az apja lehetne.

Az önélet-írás legnagyobb része a Pontival való kapcsolat kifejlődésével foglalkozik. Uralkodó természetű anyja állandóan igyekezett lebeszélni erről a kapcsolatról, mert „olasz férfiak nem hagyják el gyermekeiket.” Sophia folytatta a viszonyt, „mert az volt az érzésem, hogy egész életemben ismertem őt... Szerettem a finomságát, amely bölcsességgel, megértéssel és kulturáltsággal járt együtt.” Ponti feleségéről, akitől külön élt, nagy megbecsüléssel ír: „Sosem találkoztam vele, de az érettség és a tisztelet, amelyet kapcsolatunkkal szemben tanusított, valamint hogy hajlandó volt segíteni Carlot a válás elérésében és hogy új életet kezdtem velem, mindezek a tényezők hozzájárultak, hogy őszinte megbecsülést éreztem irántában.”

A törvényes kapcsolat Loren és Ponti között Hollywoodban jött létre, ahová meghívták és nagy pénzeket kereső és hozó filmsztárrá vált. A válság pillanatában Sophia ultimátumot adott élettársának: „Szeretlek, élettársam vagy, 16 éves korom óta lakom veled, de már elfáradtam abban, hogy anyám prédikációját halljam és hogy a sajtó folyton rólkunk pletykáljon. Tisztességes asszonyként akarok élni. Kérlek, hogy határozz és oldd meg ezt a

problémát. Ha nem tudok feleségül menni hozzád, kilépek az életemből.” Hajlandó lett volna a második lehetőséget választani, amely rendelkezésre állt: Carry Grantot. Csakhogy Ponti gyorsan cselekedett. Néhány nap múlva Sophia szállodájában egy lap hátsó oldalán értesült, hogy „férjhez ment”, és pedig, hogy „mexikói házasságot” kötött Pontival, is-

országban — írja. Sophia megismerteti olvasóit makacs küzdelemével az anyasággal. Semmit sem hagy a fantázia számára, majd, néhány fejezet után, amikor már magához ölelheti fiát, leírhatatlan a boldogsága, könnyeket csikar ki az arcából.

Boldogsága akkor válik tökéletessé, amikor, jogi ügyességgel, amelyet elvált felesége eszelt ki, Pontinak sikerült törvényesen válania és ekkor Sophia és Carlo összeházasodnak. Miután mindketten megkapták a francia állampolgárságot, az olasz hatóság nem üldözhetette többé Pontit a bigámia vádjával.

Sophia azt írja férjéről, hogy valósággal kényszermunkát végez: „Amióta ismerem, 12—15 órát dolgozik naponta. A telefon nem teszi le a kezéből. Hozzászoktam és ez egyike szép házasságunk titkainak: nem próbálom megváltoztatni. Ahhoz is hozzászoktam, hogy hallgatag és társaságkerülő. Nem szereti a cocktail-partykat, színházat és koncerteket, hatalmas filmeknél elalszik. De minthogy magam sem vagyok társasági pillangó, nem szenvedek emiatt. Ugyyszólván nem látunk vendéget hazulról egyedül, ha szakmai kötelezettségem van. Bármennyire is csodálni való, nem unatkozom. Csaknem sosem jövök elő nála gyermekeink vagy családunk bajával. Én magam oldom meg azokat. Természetesen mentes vagyok anyagi gondoktól és mindentől, ami karrieremmel kapcsolatos. Ez Carlo házasságának működési tere. Olykor veszekszünk. Ezek nagyon halk viták, amit inkább úgy magyarázhatok, mint különvéleményeket. Amikor Carlo nem reagál, elhagyom a szobát. Néha elmulnak napok, anélkül, hogy egy szót váltanánk és ha nyugtalanít, akkor hosszú alvásból keresek menedéket.”

A sajtó szeret foglalkozni a Ponti házassággal. „Ha annyi szerelmem lett volna, mint amennyit a lapok tulajdonitnak nekem, nem lett volna időm egyetlen filmet sem forgatni” — mondja Carlo, de hozzáfüzi: „Igaz, hogy nem vagyok anygal.” Sophia így vélekedik: „Minden lépésem főcímmé válik a pletykálokban. Ha otthon ülök, azt írják, hogy meg akarom menteni házasságomat. Ha szórakozni megyek, amikor Carlo nincs otthon: Loren mecesálja a férjét X-szel... Megszoktam azt is, hogy akváriumban élek. Nincs magánéletem.”

A könyv annak a leírásával végződik, hogyan találkozott Tito Jusozlav elnökkel. Vendége volt Brioni szigetén. Egy napon hatalmába kerítette a konyhát és kedvenc olasz ételét készítette. Tito kötenyt kötött maga elé és segített főzni. Az ebédhez sok fehér bort ittak, amely a Tito otthonával szomszédos szigetről származik és ő maga termeli. Szüret idején minden évben meg szokta hívni minisztereit, hogy saját termései borával megvendégelje őket.

„Nem akartam elhinni, amikor elárulta, hogy már 80 éves. Frissesége, ereje és csillogó szelleme szerint ennek a felét hihetik feladat.” — mondta egy este —, amikor yachtján a belgrádi filmfesztiválra mentünk együtt, olyan valakit találni, akiben teljesen megbízunk. Teljes szívvel egyetértettem vele. Olyan sokszor győzöttem meg erről!”

„Nem akartam elhinni, amikor elárulta, hogy már 80 éves. Frissesége, ereje és csillogó szelleme szerint ennek a felét hihetik feladat.” — mondta egy este —, amikor yachtján a belgrádi filmfesztiválra mentünk együtt, olyan valakit találni, akiben teljesen megbízunk. Teljes szívvel egyetértettem vele. Olyan sokszor győzöttem meg erről!”

„Nem akartam elhinni, amikor elárulta, hogy már 80 éves. Frissesége, ereje és csillogó szelleme szerint ennek a felét hihetik feladat.” — mondta egy este —, amikor yachtján a belgrádi filmfesztiválra mentünk együtt, olyan valakit találni, akiben teljesen megbízunk. Teljes szívvel egyetértettem vele. Olyan sokszor győzöttem meg erről!”

„Nem akartam elhinni, amikor elárulta, hogy már 80 éves. Frissesége, ereje és csillogó szelleme szerint ennek a felét hihetik feladat.” — mondta egy este —, amikor yachtján a belgrádi filmfesztiválra mentünk együtt, olyan valakit találni, akiben teljesen megbízunk. Teljes szívvel egyetértettem vele. Olyan sokszor győzöttem meg erről!”

nyü dolog ilyen névvel élni Olasz

Hogyan ítéli meg Ted Kramer alakját az Oscar-díjas Dustin Hoffman

Dustin Hoffman, 42 éves amerikai-zsidó filmszínész megkapta a legmagasabb rangú filmkritikusoktól az Oscar-díjat, a „Kramer kontra Kramer” című filmben nyújtott kiváló alakításáért. Színesi karrierje során immár negyedszer javasolták Oscar-díjra. Ezúttal sikerült! — Az amerikai szaksajtó egy része bizonyos fenn tartásokkal fogadta magát a filmet, de ugyanakkor egyöntetűen dícsérték Dustin Hoffman ragyogó szövegében az alkotásban. A film is Oscar-díjban részesült. A Nyugat-Németországban megjelenő Cinema interjú készített Dustin Hoffmannal. Ebből közöljük a legérdekesebb részleteket.

— Ön minden évben legalább egy filmben játszik. És miért pont a „Kramer kontra Kramer” című film férfi főszerepét vállalta el?

— Azért vállalom minden évben legalább egy filmszerepet, mert épp úgy mint minden más honfitársamnak, ki kell fizetnem a házbéremet és el kell tartanom a családomat. Így aztán ösztönben kell vallanom, hogy nem mindig válogathatok, azt játszom, amit ajánlanak.

— Ön szerint, a „Kramer kontra Kramer” apa-szerepe egy ilyen akármilyen szerep volt?

— Előbb a regényt olvastam el. Avery Corman könyvét. Nem nagyon tetszett, és épp ezért ki akartam térni a feladat alól. De miután elolvastam a forgatókönyvet is, megéreztem benne az érdekes alkotás lehetőségét. Rájöttem arra, hogy a főszereplő apa problémája sokak, nagyon sokak problémája. Ezért vállaltam.

— Most, hogy túl van a munkán, a sikeren, hogyan ítéli meg Ted Kramer alakját?

— Ted a munka és a professzionális siker megszállottja... Hogy pedig így is mondhatnám, vagy e mögé menekül, hogy ne foglalkozzon a családdal, a gyermekkel. Nem anyagi menekülésről van szó, ilyen szempontból igen korrekta, hanem az erkölcsi felelősségről. No, meg aztán mint annyi más, hasonló típusú ember, nem tudja, nem akarja nyilvánítani az érzelmeit, azt hiszi, hogy erre nincs szükség a házasságban. Sokszor követnek el ilyen sorozatos hibákat a férfiek és apák.

— Mi a megoldás? Kinek van igaza a „Kramer kontra Kramer”-ben?

— Bonyolult probléma. Ted Kramer nem volt sem jó férj, sem jó apa, noha az ellenkezőjéről volt meggyőződve. Amikor az új helyzet, az élet új problémái elé állította, szembe kellett néznie a számára szokatlan feladatokkal. Meg kellett változnia.

— Egy helyen azt mondja, azt vágya volt felesége szemébe, sehol nincs az megírva, hogy csak a nők lehetnek jó anyák, azaz, hogy a nevelő-fél szerepét kizárólag ők tölthetik be. Magánemberként is ez a véleménye?

— Majdnem. Ugyanis teljesen mindegy, hogy filmsztár-e az ember, vagy pedig reklám-szakértő, minden férfi szeretné a maga módján, a maga képe nevelni a fiát. Lehet, hogy nincs hozzá ideje és tehetsége, és az is valószínű, hogy a mai társadalom nem ad erre elég lehetőséget, de a vágy minden apában megtalálható. Ezért érdekelem szimbolikus jellegűnek a filmnek azt a jelenetét, amikor az apa a szó legszorosabb értelmében a meléhez szorítja a fiát. Mint ahogy

az anyák szokták. — Vajon Dustin Hoffman a magánember, egyet ért-e Ted Kramerrel, amikor a fiáért feláldozza a karrierjét?

— Igen, egyetérték. Engem is állított már ilyen helyzet elé az élet. A feleségem, Anne állapotos volt, amikor Ingmar Bergman felajánlott nekem egy nagy szerepet. Ugy éreztem, hogy leendő karrierem múlik ezen a szerepen. Mégis visszautasítottam, mert az volt a véleményem, hogy a feleségem és a leendő gyermek sorsa fontosabb az én karrieremnél. Persze, sokat gyötört, nem ment könnyen az ügy...

— Véleménye szerint tulajdonképpen, ki az igazi hős a „Kramer kontra Kramer”-ben? Az asszony, aki elhagyja a férjét és gyermekét, hogy önmagára találjon, vagy a férfi, aki feláldozza a karrierjét azért, hogy a fiát nevelhesse?

— Amikor a filmet finanszírozó Columbia-társaság vezetői megnézték a kész filmet, elégedetlenek voltak az alkotásunkkal. Ugyanis kiderült, hogy a filmnek nincs egy központi főhőse, igaz van meg nincis is igaza a férfinak meg a nőnek is. Szerintük, az ilyen típusú filmeket nem kedvelik a közönség.

— Mostanában nem egy ilyen jellegű film készül, ön szerint, koncepció változásról beszélhetünk?

— Igen. A hollywoodi alkotások egy idő óta sokkal árnyaltabbak, a probléma-felvetés kevert az előtérbe, s nem pedig a mindenáron való happy end. Coppolas filmje az Apokalipszis, vagy más hasonló alkotás komoly emberi, társadalmi problémákat vet fel, nem egyszer absztrakt módon, úgy, hogy a nézőnek is nehezebb választánnia együttérzést, ezzel vagy azzal a főszereplővel.

— Valóban, nekem is az a véleményem, hogy a „Kramer kontra Kramer” is bizonyos mértékig elvont jellegű film. Nem szerepel benne sem a család más tagja, barát, rok... és így tovább...

— Igen, a rendező elképzelése szerint főszereplő volt az üres lakást, az üres folyosókat. Eleinte én is megijedtem ettől a megoldástól, a nézők nem szeretik az unalmat, az üres folyosók képét. Aztán rájöttem, hogy a hangulatteremtés szempontjából ez legalább olyan fontos, mint egy mellékszereplő fellépése. Kétségtelen, hogy Ingmar Bergman tanított meg erre minket, és épp ezért sok hasonlóságot fedezek fel a két rendező koncepciója között.

— Most egy más jellegű kérdést szeretnék feltenni. A „Kramer kontra Kramer” nemcsak erkölcsi sikert hozott, hanem nagy kassza-siker volt mindenütt. Milyen érzés azt tudni, hogy ön olyan filmsztár, akinek a neve biztos anyagi sikert hoz?

— Nem hiszem, hogy ez a valóság. Nem egy Dustin Hoffman-film okozott csalódást és jelentett teljes anyagi csődöt. Nem tartozom az olyan szerű sztárok sorába, mint például, Clint Eastwood vagy Steve McQueen, akiknek a neve — bármilyen legyen is az a film —, milliókat vonz a moziba. Tehát az én sikerem mindig a film minőségétől is függ. Ugy látszik, hogy a „Kramer kontra Kramer”, ha nem is halhatatlan alkotás, mégis olyan film, amely mondani akar és mondani tud valamit a mai nézőnek.

(d. m.)

GRAHAM GREENE

SZEREPIJÁTSZÓK

5.

— A princeknek állandó munkájuk vagy jó jövedelmük van. Van valahol valami érdekességük, mint önnek a szállodájában. A szájhák — nos hát, mi hol itt, hol ott keressük meg a kenyerünket, jobb kocsmákban, például. Nyitva tartjuk a fulunket és ki-pöcköljük a szemünket.

— Vagyis, az eszükből élnek, ugye.

— Vagy gyakran az eszünk miatt halunk meg.

— És a princek, azoknak nincs eszük?

— Nincs szükségük rá. Van józanosságuk, felfogóképességük, jellemük. Mi, szájhák, mi néha ártunk magunknak a nagy sietőséggel.

— És a többi utas, azok princek vagy szájhák?

— Mr. Fernandez nem ismerem ki magam. Bármelyik lehet. És az a gyógyszeres pofa, az nem adott alkalmat rá, hogy megismerjük. De Mr. Smith — ha van princ, akkor ő az.

— Ugy beszél, mintha csodálna a princeket.

— Mindnyájan szeretnénk princek lenni, és vajon nincsenek olyan pillanatok — vallja be, öreg fiú, — mikor irigyli a szájhákot? Olyankor, mikor nincs kedve leülni a könyvelőjével és hosszú távlatra tervezni?

— Igen, azt hiszem, vannak ilyen pillanatok.

— Az ember azt gondolja ilyenkor: „Miénk a felelősség, övék a szórakozás.”

— Remélem, talál valami szórakozást ott, ahová megy. Az aztán igazán a szájhák országa, az elnökök lefelé.

— Annál veszélyesebb. Egy szájhák hamar kiszagolja a másikat. Talán meg kell játszani a princek, hogy elaltassam az éberségüket. Tanulmányoznom kellene Mr. Smitht.

— Sokszor meg kellett játszania a princeket?

— Nem sokszor, hála Istennek. Nekem ez a szerep a legkeszebb. Azon kapom magam, hogy a legrosszabb pillanatokban nevetek. Micsoda, hogy én, Jones, ebben a társaságban ezt mondom? Aztán még néha megijedek. Eltéveszttem az utat. Féltelmes, mikor az ember eltéved egy idegen városban, igaz, hát még ha önmagában téved el. Még egy sört?

— Most én fizetek.

— Nem tudom, hogy magát jól mértem-e fel... Ahogy ott ül a kapitánnyal... Benéztem az ablakok, mikor arra mentem... nem látszott túl feszeltnek... nem szájha maga véletlenül, aki megijátsza a princeket?

— Hát ismeri az ember mindig önmagát? — Bejött a pincér, kezdte kirakosgatni a hamutartókat. — Még két sört — mondtam neki.

— Rossz néven venné — kérdezte Jones —, ha inkább egy Bolst kérnék? Felfuodom, és tele leszek széllel, ha túl sok világos sört iszom.

— Kétféle Bolst — mondtam.

— Szokott kártyázni? — kérdezte, s én azt gondoltam, végre elérkezett a pillanat, amely megtisztít bűneimtől. De azért óvatossan válaszoltam:

— Pókerezni?

— Tulágságosan őszinte volt, sem hogy igaz lehessen. Miért beszélt olyan nyíltan a princekről és szájhákrol. Az a benyomásom támadt, hogy kitalálta, mit beszél-

ünk a kapitánnyal, és próbára teszi a reakcióimat, mintegy belejejtve nyíltságát a gondolataim áramlatába, hogy meglássa, változtatja-e színét, mint egy darab lakmusz-papír. Talán azt gondolta, hogy az ügyben nem feltétlenül a princekhez húzok. Vagy talán a nevem, Brown éppolyan hamisan csengett előtte, mint a sajátja.

— Nem szoktam pókerezni — vágott vissza és rám villantotta a fekete szemét, mintha azt akarná mondani: „Most megfoglak.” — Mindig nagyon kiadom magam — folytatta. — Mármint baráti társaságban. Nincs tehetőségem hozzá, hogy elrejtsem, amit érzek. Nekem csak a tizes rómi való. — Ugy mondta ki a kártyajáték nevét, mintha gyerekjáték volna; az ártatlanság jele. — Szokott játszani?

— Játszottam egyszer-kétszer — feleltem.

— Nem akarom rábeszélni, csak azt gondoltam, jól el lehet tölteni vele az időt ebédig.

— Lehet.

— Pincér, a kártyát. — Rám mosolygott, mintha azt mondaná: „Látja, nem hordom magamnál a jelölt kártyáimat.”

A maga módján csakugyan ártatlan játék volt. Nem lehetett benne könnyen csalni. Jones megkérdezte:

— Mibe játszunk? Száz pont tíz cent?

Jones belevitte a játékba a maga egyéniségét. Később elmondta, hogy először megfigyeli, a kezemelyik részében tartja a tapasztalatlan ellenfél az eldobni való lapokat, és ezáltal fémerte, milyen közel áll a „rómihez”. Abból, hogy az ellenfél elrendezte a kártyáit, meg a dobás előtti habozásból tudta, hogy a lapja jó, közömbös vagy rossz, és ha az ellenfélnek nyilvánvalóan jó lapja volt, gyakran javasolt friss osztást, biztosra véve a visszautastást. Ez az ellenfélnek a felsőbb-ség és biztonság érzését kölcsönözte, és hajlamossá tette a kockázatvállalásra, arra, hogy a royal flush reményében túl soká várjon. Jonesnak még az is sokat mondott, ha az ellenfél gyorsan húzott és gyorsan dobott. „A lélektan mindig legyőzi a pusztán matematikát” — mondta egyszer, s annyi biztos, hogy engem csaknem mindig legyőzött. Kész lapot kellett kapnom ahhoz, hogy nyerjek.

Hat dollárt nyert, mikor a gong ebédhez hívott. Körülbelül ennyi sikert kívánt, szerény nyereséget, hogy egyetlen ellenfél se utasítsa vissza soha az újabb járték lehetőségét. Heti hatvan dollár nem nagy jövedelem, de azt mondta, ennyit biztosra vehet, és ez fedezi a cigarettáit és az italát. És természetesen néha adódott egy-egy coup: néha valamelyik ellenfél lenézte a gyermekes játékot, és ragaszkodott az ötvencentes alaphoz. Egyszer Port-au-Prince-ben tanúja voltam ennek. Nem hinném, hogy Jones fizetni tudott volna, ha veszít, de a szerencse néha még a huszadik században is a bátraknak kedvez.

Az ellenfél két oszlop minuszra írt, és Jones kétezer dollárral gazdagabban kelt fel az asztaltól. De még akkor is szerény volt a diadalában. Revánst ajánlott ellenfelének, és ötszáz-valahány dollárt elvesztett. „Van még valami” — árulta el egyszer nekem. „Nők rendszerint nem pó-

keréznek. A férjük nem szereti; van valami züllöttség és veszélyesség benne. De rómi, száz pont tíz cent — az csak tüpézn. És ez persze nagyon megnöveli a partnerek körét.” Még Mrs. Smith is, aki pedig bizonyosan rosszallóan fordult volna a pókertől, oda-jött néha, és figyelte a vetélkedésünket.

Aznap ebédnél — nem tudom, hogyan merült fel a téma — a háborúra terelődött a szó. Azt hiszem, a gyógyszerügynök kezdte el; légóor volt, mondta és erőnek erejével elmesélte a szokásos bombázási történeteket, amelyek éppolyan rögeszmések és unalmasak, mint mások álmai. Mr. Smith a villáját bábrálta, míg az ügynök végeérhetetlenül mesélte a zsidó lányotthon bombázását a Store Streeten. („Aznap éjszaka annyi dolog volt, egyikünk sem vette észre, hogy semmi sem maradt belőlük.”) Végre Jones nyersen közbeavatott:

— Én egyszer egy egész szakszt elvesztettem.

— Hogyan történt? — kérdeztem. Örömmel biztattam Jones.

— Nem tudom — mondta. — Senki sem tért vissza, hogy elmondja.

Szegény ügynök kissé tátott szájjal ült. A történetének még csak a derekán járt, és nem maradt hallgatósága. Olyan volt, mint a foka, amelyik elejtette a halat. Mr. Fernandez másodszor is vett a fiustól heringből. Ő volt az egyetlen, aki nem támasított érdeklődést Jones történeté iránt, amely még Mr. Smith kíváncsiságát is annyira felébresztette, hogy azt mondta: „Meséljen el valamivel többet, Mr. Jones.” Észrevettem, hogy mindnyájan vonakodunk katonai rangot adni neki.

— Burmában történt — mondta Jones. — Ledobták a japán vonalak mögött, hogy elterelő hadmozdulatot tegyünk. Az említett szakasz elvesztette a kapcsolatot a főhadiszállással. Egy fiatalember volt a parancsnok — nem volt rendszeren kiképezve a dzsungelharcra. Persze ilyen körülmények között mindig sauve qui peut (Meneküljön, aki tud.) Különös módon semmi más veszteségem nem volt — csak az a teljes szakasz. Így kicsipték az egységéből — letört egy darab kenyéret, és lenyelte. — Egyetlen fogoly sem tért vissza soha.

— Wingate emberei közé tartozott? — kérdeztem.

— Olyasféle alakulathoz — felelte ismét a maga homályos módján.

— Hosszu időt töltött a dzsungelben? — kérdezte a számvevőtiszt.

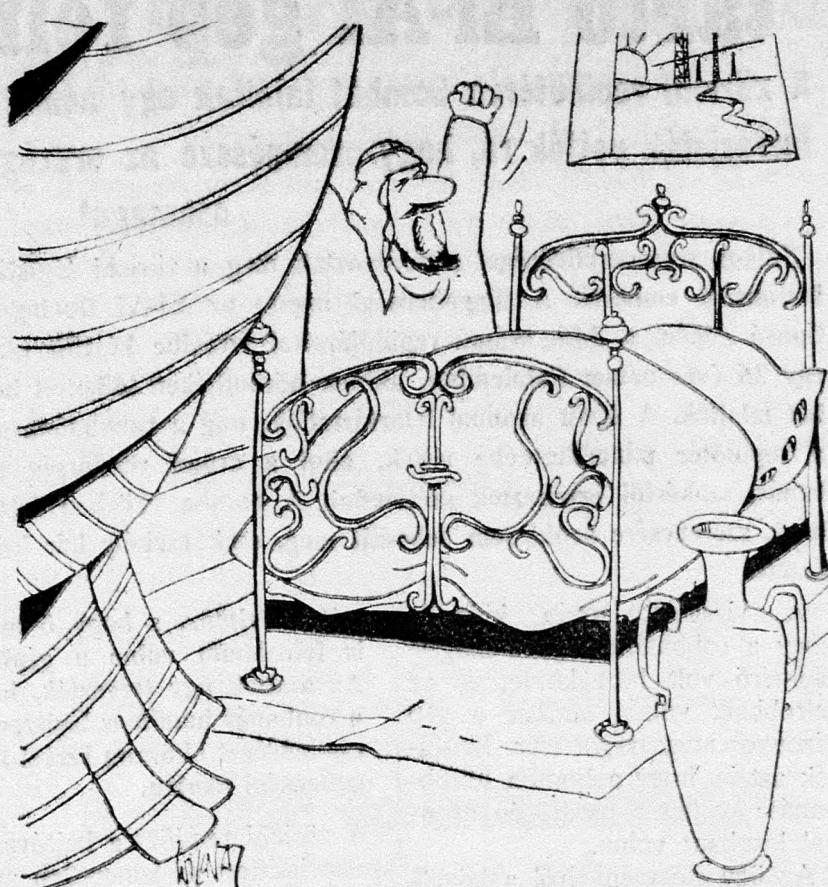
— Hát tudja, volt bennem valami tehetség a dzsungelhez — mondta Jones. Aztán szerényen hozzátette: — A sivatagban nem érttem volna semmit. Tudja, híres voltam arról, hogy messziről megérzem a vizet, mint egy bennszülött.

— Ez hasznos lett volna a sivatagban is — mondtam, és Jones szemrehányástól sötét pillantást vetett rám az asztalon keresztül.

— Rettenetes dolog — mondta Mr. Smith, és félretolta a kottát maradékát, diókotlet volt persze, különlegesen elkészítve —, hogy annyi bátorságot és ügyességet fordítanak embertársaink meggyilkolására.

(Folytatása következik)

EGYHANGU ÉLET

— Megint eltelt egy unalmas nap. Újból gazdagabb lettem 100,000 dollárral...

NEVET A VILÁG

IMPORTVICC

AZ ALLATOK VILÁGABÓL

Két kiscsiga áll az egérlyuknál és figyelnek egy denevért. Az egyik egér megszólal: — Ha nagy leszek, én is pilóta leszek...

KUTYA, KUTYA TARKA

— Mi történt magával... Ki hagyta helyben? — Képzelle, a saját kutyám. — Hogy történt? — Tegnap este történetesen nem mentem kocsmába. Munka után azonnal hazatértem. — No és? — És a kutyám józanul nem ismert meg...

ORVOSI TÖRTÉNET

— A vérnyomása nem tetszik nekem. — Magas, vagy alacsony, doktor úr? — Normális. De a mi korunkban ez nem normális...

PÁRIZSI IMPORTVICC

— Pierre, nem hiszem el neked, hogy én lennék az első nő, akit megcsókolsz. Túl nagy a gyakorlatod. — Ez rendben van. De honnan tudod?

SZERELEM

Két asszony beszélget. — A legnagyobb szerelmem Laci volt. Csak kétszer csaltam meg. Hetente kétszer...

LIFT

— Kérem, nálunk a házban 8 hónappal ezelőtt fennakadt egy lift. Azt ígérték, hogy megjavítják... — Nagyon fogunk igyekezni. — Igen kérem, én nem akarom sürgétni önöket, de annak idején a feleségem benn maradt a liftben és már nagyon türelmetlenkedik...

ÖRÖKLAKÁS

— Vettem egy öröklakást. De már a harmadik évben kezd hullani a vakolat. — Hát meddig tartson egy öröklakás? Örökké?

FRANCIAORSZÁGI IMPORTVICC

Egy franciaországi kisváros nagyáruházának bejárata felett a kö-

vetkező felirat olvasható külföldi turisták számára:

— Tiszelt külföldi vendégeink! Nálunk megértik azt a francia nyelvet is, amelyet az iskolában tanítanak...

HÁZASSÁG

Két férfi beszélget. — A maga hobbját nem elkenzi a felesége? — Dehogyan. Ellenkezőleg. — Miért, mi a hobbjá? — A mosogatás és a takarítás...

1980 április 23, szerda 5740, Ijvár 7.

I. MUSOR

7:07: Reggeli koncert, 10:15: Elemistáknak, 12:05: Zongoraszámok, 13:00: Déli hangverseny, 14:10: Gyerekeknek, 15:00: Fél-törő telefonon, 16:05: A Stuttgarter rádió felvételeiből, 20:05: Lemezek és felvételek, 21:00: Szabadegyetem, 22:05: Opera, 1.15: Hátikvá.

II. MUSOR

8:10: Reggeli zene, 10:10: Nálunk itthon, 12:05: Dolgozónak, 12:30: Balesetmegelőzés, 14:10: Operarészletek, 15:05: Héber dalok, 16:10: Sajtókonferencia, 17:10: Fejtörőjáték, 18:05: Az idős ember világa, 18:38: Sport, 20:10: A szülői ház, 21:05: Könnyű és klasszikus, 22:05: A vasfüggöny mögött, 23:05: Vidám szórakoztató műsor, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9:05: Csodás dalok, 10:05: Reggeli ünnepek, 12:05: Ebédnél, 14:05: Kettőtől négyig, 16:05: Katonák kérdeznak, 17:45: Sport, 18:05: Külföldi slágerparádé, 21:35: Szabadegyetem, 22:05: A libanoni polgárháborúról, 23:05: Jazz, 0.05: Éjjeli madarak, 2.05 Tarka műsor reggel 6 óráig.

Ügveletes gyógyszerárak

Tel Avivban

Jáni, Jehuda Hálévi 67,

tel: 612474.

SZERDA

- 23.45: Egy mondat a Szentírásból. — EJJÉL ELŐTT — híresszefoglaló.
- 17.30: KIS LAK A PRÉRIN — „Apia fia” (Szines film)
- 18.20: RAJZFILMEK
- 18.45: UJTÁSOK ES TALALMÁNYOK
- 20.00: ROVID HIREK
- 20.03: URÁK ES SZOLGÁLOK — „Visszatérsz hozzám?” — A Bellamy-család skóciai vakációra megy. James őszintén beszélget Georgiánával, de kiderül, hogy az nem akar hozzámenni. A családott férfi visszatér Londonba, de amikor a család hazajön, nem találják Jamest.
- 20.54: KIRÁNDULÁSI TANÁCSADÁS
- 21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
- 21.30: MOKED
- 22.05: „A MODERN KRETKOR” — A film Amerika déli részén játszódik s egy fehér nőről és leánváról szól, akik otthagyták az apát. Az asszony hozzá-megy egy nőéhez. Né-hány év elteltével az első férfi visszatér, s amikor látja, hogy lánya nőe-k között nevelkedik, a tör-vény útján követeli vissza.
- 23.30: Egy mondat a Szentírásból. — EJJÉL ELŐTT — híresszefoglaló

- ### A TEL-AVIVI MOZIK MUSORA
- #### ELŐADÁSOK KEZDETE 4 30 — 7 15 — 9 30
- ALLENBY: Az utolsó házaspár
  - BEN JEHUDA: A bádóg dob
  - CAFON: A felnőtt kor kitszöbén
  - CHEN: A Leopárd-akció
  - CINEMA 1: A körözött ember
  - CINEMA 2: Jól őrzött vonatok
  - DFKEL: Kramer kontra Kramer
  - DRIVE IN: Hotel Californiában
  - ESZTER: Apokalipszis most
  - GAT: Bambi
  - GORDON: Mindenkinék Igaza van
  - LIMOR: A szökés
  - HOD: Kettős fogadás
  - MATMID: Éso aikak
  - MAXIM: Maria Braun házassága
  - MOGRÁBI: Őt az őtből
  - OFRI: A vakmerő szökés
  - ORLI: Citromfagyalt
  - PARIS: Rocky filmszereplése
  - PPFR: Csak mondd, hogy mit akarsz...
  - SACHAF: Haj
  - STUDIO: A lány, akit szerettem
  - TCHEFFI: Egy nagyon erkölcsös éjszaka
  - TEI AVIV: Fesztivál Clint Eastwood filmjeiből
- 1980.IV.23 5

המזימה שסוכלה

על אורחותיהם ושלוחתם של המהבילים הערביים כבר נכתב ונאמר כל כך הרבה כאן בישראל שקשה למצוא שמתחואר חדישים למטרה זאת. במשפטים תקפו בית-לדידים ובשווייץ ניסו להגניב מטען חומר נפץ למטוס „אל-על“ כדי למצוץ על נוסעיו כולל אותו נוסע גרמני שפיי תוחו כדי לקחת את את „הכילת ההלור“ מישראל. המזימה סוכלה, למולנו, על ידי אנשי הביטחון בודה התעופה בציריך — ואין טעם לחזור שוב על הביטוי כי „המ“ חבלים גילו כעת את פרצופם האמיתי — כי הרי כל המעונין בכך גילה כבר מוסף אהם פרצופם האמיתי של „הלוהמים הפלי“ שהינאם תחת מיקודו של ערפאת „המ“ תוך — אלא שהעולם אינו מעוניין בכך, הוא מעוניין יותר להציגם כנציגיהם הבל-עדיים של העם הפלשתיני החובק את זמנו ותחו הגרטימיים.

הנסיון הנשפט בציריך נעשה בזמן כשי מדינות השוק האירופי, דהיינו ארצות אירופה המערביות „הנאורות“ נדות על קיום קשר קבוע עם אשׁיף, וקשה לתאר כי מטעם זה ישפיע על עמדתו, כשם שלא השפיעו מעשיהם הנשפטים הקודמים. אך, יחד עם זאת, מעשים כאלה מוכיחים לדעת הצירוב העולמי, כי השוטה של ישראל מפני שילוו את אשׁיף „בשטחים“ מוצקות והיא רשאית — וחייבת — לנקוט בכל אמצעי הביטחון להגנת נבולותיה ושולם אורחה.

MEGHUSULT MERENYLET

Az arab terroristák kegyetlen-ségéről és aljasságáról már annyit írtak itt, Izraelben, hogy nehéz újabb jelzőket találni erre a célra. Mészgáv Ámban gyermekházat támadtak meg, Svájcban egy El-Al repülőgépbe akartak bombát csempészni, hogy az felrobbanjon utasával együtt, beleértve azt a német utast is, akít sikerült rávenni, hogy magával vigye a „gyémántcsomagot“.

A merénylet szerencsénkre meg hiusult, hála a repülőtéri ellenő-zésnek, és nincs értelme ismét azt mondani, hogy „a terroristák most feltárták igazi arcukat“ — mert hiszen, akinek érdekében állt, az már rég felismerte a „mér-sekelt“ Áráfát parancsnoksága alatt működő „palesztin harco-sok“ igazi ábrázatát. Csak hogy a világ nincs érdekelve ebben; a világ abban van érdekelve, hogy „a legitím jogaiért harcoló pale-sztin nép képviselőinek“ állítsa be őket.

A zürichi merénylet-kísérlet abban az időben történt, amikor az európai Közöspiac államai, azaz a nyugat-európai „felvilá-gosult“ országok arról tárgyalnak, hogy állandó kapcsolatot létesít-senek a PFSz-szel. Nehéz elkép-zelni, hogy a zürichi eset befolyá-solná álláspontjukat, mint ahogy nem befolyásolták azt az előző terrorcselekmények sem. Ugyanakkor azonban az ilyen cselekedetek mégis bizonyítják a nemzetközi közvélemény előtt, hogy Izrael agyáljai PFSz-ura-lomtól a területeken, indokoltak, és Izraelnek joga — sőt kötele-sége — minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodni határai biztonságáról és lakosai biz-tonságáról.

● A Függetlenségi Nap előes-téjén olasz luxushajó érkezett az ásdodi kikötőbe. A hajó Port Szaidból jött Izraelbe, fedélzetén 900 holland, német és francia tu-ristával. A turisták autóbusszon ki-rándulást tettek az országban.

UJ KELET
FÜGGETLEN NAPILAP
 Tel-Aviv, Rech. Hárákevet 52
 P.O.B. • Tel. 330011

Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Megakadályozták egy Izraelbe tartó El-Al gép felrobbantását

A zürichi repülőtéren bombát találtak egy német fiatallemnél — Palesztinai terroristák vették rá, hogy csempéssze az országba a „gyémántot tartalmazó” csomagot

Súlyos szerencsétlenséget akadályoztak meg a zürichi légitikötő biztonsági emberei. A függetlenségi napon az El-Al Boeing-707 típusú gépén, a 346. számú repülőjáráttal Izraelbe készült utazni egy 26 éves német fiatalember, akinek bőröndjében időzített bombát találtak. A férfit azonnal letartóztatták, míg a robbanóanyagot a repülőtéren páncéltérmebe vitték, ahol a svájci rendőrség robbanási szakértői igyekeztek szétszedni. A bomba eközben felrobbant, szerencsére senki sem sebesült meg, csak csekély kár keletkezett.

A vizsgálat során kiderült, hogy a robbanóanyaghoz magasságmérő volt hozzákötve, és az felrobbant volna, amikor a gép bizonyos magasságot elér. Közöl-ték azt is, hogy a bomba felrobbanása esetén a repülőgép azonnal lezuhant volna.

Az ügy előzményeiről a követ-kező részletek derültek ki:

A szokásos biztonsági intézke-dések megtételekor, amelyeket minden Izraelbe induló gép fel-szállása előtt tartanak, az El-Al egyik biztonsági tisztje észrevette, hogy az egyik utas nagyon ide-gesen viselkedik, miközben bőr-öndjét ellenőrzi. Ezért utasítást adott, hogy különleges pontossá-gal vizsgálják át a csomagjait.

A bőröndöt átvilágították, és a gép kimutatta, hogy az robbanó anyagot tartalmaz. Rögtön ész-revették azt is, hogy a robbanó-an-yaghoz magasságmérő van hozzászerezve. Ezután kiderült az, hogy az utas személyazono-sági igazolványai hamisak.

A gyanúsítottat az izraeli biz-tonsági emberek átadták a svájci rendőrségnek, s a férfit a nyomozás során azzal érvelt, hogy egy ismeretlen ember adta át neki a bőröndöt, hogy komoly összeg el-lenében hozza azt Izraelbe. Szavai szerint fogalma sem volt, hogy mit tartalmaz a bőrönd, és azt hitte, hogy „csak” gyémántot csempész Izraelbe.

Az El-Al szóvivője kijelentette, hogy valószínűleg arab terroristák ad-ták át a bőröndöt az utasnak anélkül, hogy az tudta volna,

Izrael függetlensége 32. év-fordulóján. A kegyetlen terror újra áldozatokat akart. Ilyen cse-lekedetek csak a béke lehetősé-géit hátráltatják. A terroriszerve-zetek elismerése tehát nemcsak Iz-raélt, hanem az egész szabad vi-lágot veszélyezteti.

A zürichi rendőrség nem volt hajlandó részleteket közölni a né-met fiatalember kihallgatásáról, de annyi kiszivárgott, hogy a nyomozók tudják a palesztinai ter-rorista nevért, aki a pokolgépes bőröndöt átadta. A palesztinai időközben elhagyta Zürichet, és a svájci rendőrség keresi tartó-zkodási helyét.

A zürichi repülőtéren megaka-dályozott terrorcselekmény egyike a legkegyetlenebb terrorista mód-szereknek. Nem ez az első eset, hogy ilymódon próbálnak meg-gyilkolni ártatlan embereket.

Az 1970 februárjában Svájc-ból Izraelbe tartó Swissair repülő-gépet is így robbantották fel. Ugyanakkor Achmed Dzsibril em-berei egy osztrák gépet robban-tottak fel Németországban. Már 8 évvel ezelőtt a terroristák Eu-rópából Izraelbe induló fiatal nek-nek adtak át pokolgépeket tartal-mazó bőröndöket. Mindkét eset-ben csak csoda folytán nem rob-bant fel a bomba.

A megakadályozott szerencsét-lenség azt bizonyítja, hogy a Ter-rorszervezetek nem képesek Iz-raél területén végrehajtani gyilkos akciókat, ezért külföldön ke-reznek erre lehetőséget. Az is kide-rül, hogy nem sokat fejlődtek, és még mindig a régi módszereket igyekeznek alkalmazni.

Külön említésre méltó az El-Al biztonsági embereinek ébersége, és a zürichi repülőtéren tegnappal mindenki gratulált az El-Al női biztonsági alkalmazottjának, akinek elővigyázatossága ko-moly szerencsétlenséget akadá-lyozott meg.

A NAGYVILÁGBÓL

BUMERÁNG

WASHINGTON. — Washing-tonban egy törvényeségi tárgyalá-son kiderült, hogy a nyugatnémet posta segítséget nyújtott az ame-rikai felderítő szolgálatnak a Nyugat-Németországban tartózko-dó és a vietnámi háborút ellenző amerikai állampolgárok felderíté-sében. Főleg telefon-lehallgatá-sokat tettek lehetővé az ameri-kai hadsereg különleges szolgálá-tának az ügynökei számára. Bonn ban nagy felháborodást keltett a közvélemény soraiban a hír. Az esetre úgy derült fény, hogy az annakidején zaklatásoknak kitett amerikai állampolgárok beperlé-ték a halsereget, és a törvényesék összesen 150 ezer dollár kárérté-tést ítélt meg a 21 felperesnek. Ezenkívül arra kötelezte a Pen-tagont, hogy kiszolgáltatassa nekik az ügyre vonatkozó aktákat. Az amerikai hatóságok nem hajlan-dók kiadni azokat a jegyzőköny-veket, amelyek a nyugatnémet postaszolgálat segítségével végre-hajtott telefonlehallgatásokról ké-szültek, mert ez „nemzetközi bo-nyodalomhoz” vezethetne.

FELVONÁSVÉG

MONROVIA. — A puccs so-rán megdöntött és meggyilkolt William Tolbert elnök holttestét, 26 további hullával együtt, közös sírban ásták el a monroviai vá-rosi temetőben. A holttesteket nyitott teherautóra dobálva szállí-tották a városon keresztül a tö-megsírhoz, és a lakosság kitódult az utcára, hogy megegyeszer lát-hassa a volt elnököt. A jelenlevő néhány sajtófényképészről fény-képeket rendeltek emlékül. A vá-roshban helyreállt a rend és a la-kosság egy része ismét munkába állt. Az új kormány szóvivője ki-jelentette, hogy az Egyesült Ál-lamok közölte: folytatni akarja a két ország közötti kapcsolatok fejlesztését és eleget tesz előző kormánytól kötött szerződése-eknek. Az új liberális kormány vá-lasztályzatában biztosította az Egyesült Államokat arról, hogy a két ország és nép barátságát ápol-ni fogja.

BÜNBÁNÓ GYLKOS

RÓMA. — A terrorizmussal kapcsolatos bűntettekét vizsgáló római, genouai és torinói bírák kö-zös ülést tartottak egy rendkívül fontos tanuvalomás megtárgyalá-sa érdekében. Patrizio Peci, aki a Vörös Brigádok egyik vezetője volt és februárban tartóztatták le, állítólag fontos információkat kö-zölt a nyomozókkal. A dokumen-tumot nem hozták nyilvánossá-gra, de tartalmát közölték a saj-tóval. Peci a torinói Vörös Bri-gádok terroriszervezet vezetője és saját bevallása szerint tagja a „stratégiai vezetőségnek”, annak az öt tagból álló csoportnak, ame-ly a szervezetet irányítja. Vallomása szerint a szervezet elnöke Mario Morelli (43), aki állítólag személyesen intézte Aldo Moro elrablását és meggyilkolását. Morellit nem sikerült kézrekerítenie a rendőrségnek. A „stratégiai ve-zetőség” egyetlen szabadlábon le-vő tagja egy nő: Barbara Balza-rani. Peci vallomása szerint a Vö-rös Brigádok kizárólag olasz szer-vezet, amely nem kap segítséget egyetlen idegen titkosszolgálat-tól sem, de kapcsolatot tart a nyu-gatnémet terroristákkal és a fran-cia Action directe nevű terroris-ta szervezettel. Bevallotta, hogy a palesztinok szállították nekik a fegyvereket, többek között azo-kat, amelyekkel kivégezték Aldo Morót, illetve előzőleg meggyil-kolták a testőreit. A „magába szállt” terrorista nem mondta

meg, hogy melyik palesztin szer-vezetről van szó, de elárulta, hogy Mario Morelli 1977-ben a nyugati partvidéken járt. Peci be-ismerte, hogy ő maga három me-rényletben vett részt.

ÉRTIK A MÓDJÁT

PÁRIZS. — A francia gazda-sági bizottság évi jelentéséből ki-tűnik, hogy Franciaország külföl-di adóssága 1979 végén 140 mil-liárd frank volt. Ebből 30 milliárd frank rövidlejáratú kölcsön. A bizottság jelentésében javaslato-ka tesz újabb külföldi kölcsönök beszerzésének szorgalmazására. Lényegében nemzetközi tőke Franciaországba vonzását célo-zák, hogy megoldhassák a munka nélkülséggel kapcsolatos problé-mákat.

ELFELEJTETT MENEKÜLTEK

MIAMI. — A világsajtó részle-tesen foglalkozik a kubai mené-kültek kérdésével, de senki sem beszél a Haitiből származó szö-kevények sorsáról. Ebben az or-szágon az egy főre eső évi jö-vedelem 250 dollár. Az egykori diktátor fia, az ifjabb Duvalier, valamelyest „demokratizálta” a világ egyik legvadabb diktatúrá-ját, de ez nem sokat változtatott a parasztság és a városi nyomor-gók helyzetén. Ezért egyre növe-k szik azoknak a száma, akik nyo-morult lélekvesztőkre bízzák éle-tüket, hogy átszökjenek Floridá-ba, az Egyesült Államokba. Az amerikai parti őrség jegyzőköny-veiből kiderül, hogy gyakran az utolsó pillanatban mentettek ki menekülteket a süllyedő bárkák-ból. Így egy 129 menekülttel szá-mlált vitorlás utasait, köztük 34 asszonyt és gyereket. Sok ilyen esetet jegyeztek fel, viszont sen-ki sem ismeri a tengerbe fullad-tak számát. Gátlatlanul „men-tők” fosztogatják a menekülőket. Személyenként 500 dollárt kér-nek az áthajózásért, és több eset-ben előfordult, hogy az ember-csempészek fegyverrel kényszerít-tették a menekülőket, hogy ugor-janak be a tengerbe, mert a haiti parti őrség közeledett, és nem akarták, hogy tetten érjék őket. Sokan vízbe fulladtak, másokat 5–6 óra múlva találtak meg az arra haladó hajók. Jelenleg bíróság előtt áll egy amerikai és egy bahamai embercsempész, akik egy fiatalasszony és öt gyermek halálát okozták. Amerikában 25 ezer haiti menekültet tartanak számon, akik a kubaiaktól eltérő-en, semmiféle segélyben nem részesülnek.

Omán külügyminisztere: „IZRAEL — AZ ARABOK SZÖVETSÉGESE”

Káisz Záváuvi, Omán kül-ügyminisztere kijelentette, hogy „Izrael az arabok természeté-szövetségese” a szovjet beha-tolás elleni küzdelemben, de ennek előfeltétele a palesztina kérdés megoldása.

„Az ománi külügyminiszter a „Die Presse” című nagy osz-trák lapnak adott nyilatkozatá-ban mondtotta a fentieket. Ho-zzátezte még, hogy a palesztina probléma megoldása elkerülhe-tetlen, és arab területek meg-szállva tartása az izraeliek ál-tal „csak a Szovjetunió érde-keit képviseli”.

Ugyanakkor támogatta az Izraellel való megbeszélések folytatását, annak ellenére, hogy az izraeliek „makacsok és beképzeltek”.

Az Uj Kelet totó-tippjei

A labdarugó Nemzeti Bajnok-ság 28-ig fordulóját bonyolítja le szombaton és a meccsek főleg a kiesés szempontjából bírnak nagy érdeklődéssel. A Bétár Jeru-zsálem valószínűleg már nem me-nekülhet meg a kieséstől, de a másik két kieső csapat kiléte még ismeretlen. Ez lehet a Makkábi Jaffa, a Bétár Tel-Aviv, a Háko-ách, vagy a Hápoél Haifa, a Makkábi Rámát Amidár és a Há-poél Petách Tikva már valószínű-leg megmenekült és a hátralévő három mérkőzésből egy pont is elég számukra, hogy jövőre is az NB-ben játszanak. Így e héten különlegesen izgalmasnak ígérke-znek a Makkábi Jaffa — Hápoél Beér-Séva, a Hápol Jehud — Há-koách, a Hápol Haifa — Makká-bi Tel-Aviv, valamint a Makkábi Petách Tikva — Bétár Tel Aviv játéka. — A részletes program:

1. MÁKKÁBI NATANJA — HÁPOÉL PETÁCH TIKVA. A bajnok natanjai csapatnak már nincs miért küzdenie, míg a Há-poél Petách Tikvának még szük-sége van a pontokra, így tehát döntetlen lehetséges, még Natan-ján is. X.

2. MÁKKÁBI JAFFA — HÁ-POÉL BEÉR SÉVA. Szerintünk a kiesés ellen küzdő jaffaiak ott-honukban képesek mindkét pon-tot megszerezni, de lehet, hogy

idegességük miatt beérik eggyel is. Tippünk: 1, vagy X.

3. HÁPOÉL JEHUD — HÁ-KOÁCH. Lenni, vagy nem lenni, — a kérdés a Hákoách számára, míg a juhadiak legfeljebb a máso-dik hely eléréséért küzdhetnek. Itt sincs kizárva a döntetlen: X.

4. HÁPOÉL HAIFA — MÁK-KÁBI TEL AVIV. Bizonyos meg-lepetésre számítunk: a haifaiak győzelmére a jobb Makkábi Tel Aviv ellen, amely végleg meg-menetheti őket a kiesés veszélyé-től: 1.

5. BNÉ JEHUDA — BETÁR JERUZSÁLEM. Semmi sem se-gíthet már a fővárosi együttesen, de elkeseredésükben talán a Há-tikvá-negyedben egy pontot meg-szereshetnek: 1, vagy X.

6. HÁPOÉL TEL AVIV — HÁPOÉL KFÁR SZÁBÁ. A tel-aviviaknak fontosabb a meccs, il-letve a győzelem a második hely bebiztosítása érdekében, s ezt a Bloomfieldden — nézetünk szerint — meg is szerzik: 1.

7. MÁKKÁBI RÁMÁT AMI-DÁR — SIMSON. Végleg kike-rül — szerintünk — az Amidár a veszélyes zónából e mérkőzés után s nem számít, hogy egy, vagy két pontot szerez-e meg: 1.

8. MÁKKÁBI PETÁCH TI-KVA — BETÁR TEL AVIV. Utolsó reménye a Bétárnak, hogy